

הרצל בתקשורת

דוח תקופתי (מרץ 2019)

מאת ד"ר אנטון ברקובסקי

בעיתונות

בראיון לקראת הבחירות הקרובות סקרה פרופ' רוזנברג-פרידמן את ההיסטוריה של זכות הבחירה לנשים. על רקע אפליה וקיפוח בתחום ציינה את התקדים הבא: כבר בשנה השנייה של התנועה הציונית התקבלו נשים לשורותיה.¹ הראיון היווה חלק מכתבה מורחבת לרגל מליאת 100 שנים לתחילת המאבק על זכות הצבעה לנשים בארץ, שהתקיים בזכות הלחץ של נשות ראשון לציון.²

לרגל יום האישה הבינלאומי צוינה תרומתו של הרצל שהביע תמיכה בנושא והעניק את זכות ההצבעה לנשים עוד בקונגרס הציוני השני בבאזל ב-1898.³

מצע פוליטי של מפלגת "הימין החדש" בתחום החינוך מבטא את הרצון ש"צעירי ישראל יכירו את מורשת האומה... ודמויות המופת בדברי עמנו, כגון אברהם, משה, דבורה.... וגם אבות הציונות והרצל, ודוד בן גוריון".⁴

ב"המודיע" סוקרו הקונספירציות המיוחסות לראש הממשלה הנוכחי, וזאת לקראת הבחירות המתקרבות ועל רקע קמפיינים של המועמדים המערבים בתוכם לכאורה תיאוריות קשר שונות. המחבר הזכיר כי מבחינה היסטורית היו תיאוריות הקשר כלי בידי האנטישמים, כמו למשל "הפרוטוקולים של זקני ציון", שהם לכאורה סיכום הרצאה של הרצל בישיבה סודית של הקונגרס הציוני הראשון.⁵

ב"היו זמנים" נכתב על קורות חייו של הרמן שטרוק - אמן דגול ופעיל ציוני שיצר תחריט דיוקנו של הרצל.⁶

בכתבה ב"הארץ" נעשתה השוואה בין תקופות המקרא להיסטוריה של עם ישראל לדורותיו: משה והרצל מתקופת הנביאים; יהושע בין נון ודוד בן-גוריון מתקופת הכובשים; שופטי ישראל וראשי הממשלה של המדינה – התקופה שהסתיימה עם כינון השלטון המלוכני בארץ... התקופה הזו, לדברי הכותב, עלולה להתהוות גם כיום.⁷

¹ איצקוביץ, אבי. זכות בחירה לנשים? לא מובן מאליו. *ידיעות מודיעין* (1.3.2019), עמ' 43.

² איצקוביץ, אבי. נעליים גדולות. *ידיעות ראשון* (1.3.2019), עמ' 1-5.

³ לוי, ימימה. דבר המערכת. *כיוון חדש גמלאים* (31.3.2019), עמ' 2.

⁴ בן צבי, שמואל. המצע החדש. *יום ליום* (7.3.2019), עמ' 7.

⁵ כרמלי, מ. עונת הקונספירציות. *המודיע - תוספת* (2019.8.3), עמ' 10-13.

⁶ יעקבי, ליאור. היו זמנים. *ישראל היום!* (6.3.2019), עמ' 28.

⁷ אליהו, אלי. ושפטנו מלכנו ויצא לפנינו. *הארץ* (12.3.2019).

על רקע דבריה של רותם סלע שרצתה לראות בישראל "מדינת כל אזרחיה" ותגובתו של ראש הממשלה נתניהו לדבריה, התעמק רמי קמחי בהגדרות של "לאומיות" ו"מדינת כל אזרחיה", כפי שהרצל קיבל אותה וכפי שהיא התקבלה בתנועה הציונית.⁸

בתר-דוקטורנט במכון לפילולוגיה גרמנית ניתח את השקפותיהם של רונית מטלון ושל עמוס עוז תוך התעמקות בתפיסותיו של הרצל ובתהפוכותיו של הרעיון הציוני באירופה ובארץ, כפי שהוא בא לידי ביטוי ביצירותיהם של הסופרים הללו.⁹

בכתבה אודות הביוגרפיה הספרותית של הרצל ודרכו הציונית שהופיע בז'אנר של קומיקס ("הרצל – היסטוריה אירופאית") הופיעה גם ביקורת על חוסר האיזון בין האיורים הנפלאים לבין המלל המוצלח פחות.¹⁰

ב"עליתון" סוקרה התוכנית של אוגנדה וההתפתחויות סביבה בקונגרס הציוני.¹¹

---

⁸ קמחי, רמי. סלע טעתה, נתניהו צדק. הארץ (20.3.2019), עמ' 11.

⁹ בן יהודה, עמרי. קולות אחרים. הארץ (27.3.2019), עמ' 11.

¹⁰ שפירא, תום. הקונגרס הציוני הראשון. הארץ (29.3.2019), עמ' 9.

¹¹ תוכנית אוגנדה. עליתון - השבועון לנגב (29.3.2019), עמ' 55.